

Hem till klassikerna

På hypermodernt svarta, blanka lackbetsgolv speglar sig 50 år designhistoria i denna superrenoverade Stockholmsvåning.

Text PETTER EKLUND Foto ÅKE E:SON LINDMAN

Vit rymd mot svart botten. Att återskapa våningens generösa rum var en av grundidéerna. Fåtöljen *Halyard* av Hans Wegner. Hundskulptur *Puppy* av Eero Aarnio för Magis. I taket Verner Pantons *Hanging Chandelier*. Ljusstakar *Pater Noster* av Jonas Lindvall.

HEM TILL KLASSIKERNA

Funktionerna flyter i 115 kvadrat. Bibliotek blir vardagsrum blir matrum. Soffa av Sören Lund. Schäslong av Poul Kjaerholm. Glaskulptur *Breaking Even* av Monika Larsen Dennis. Huvud från en överbliven Jimi Hendrix-docka på Madame Tussaud's.

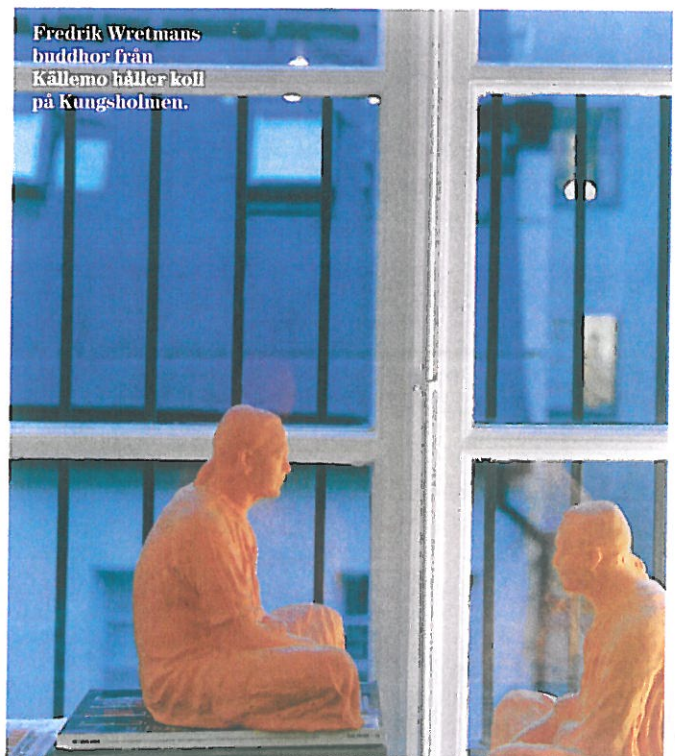
En gnutta av det gamla i öppna spisens charm. Hörna för höstmys i Poul Kjaerholm-stolarna.

Lappad parkett rörde till hela hemmet. Svart golv skapade nytt flyt.

Vem brände in den där regeln i hjärnbarken: »Trägolv, vitt tak«? En lika outtalad som benhård lag för boende i nationen Sverige. Vem satte standarden? När lärde jag mig att tänka så snävt?

För i alla rum jag minns har jag dammsugit trägolv, återupptäckta under korkmattor, lackade till glansiga halkbanor eller skurade med såpa – alltid denna botten av trä som en självklar horisont. Och väggar... som vi alla alltid stirrat på, under tentor, tevereklam, soffstunder, pinsamma middagar, dessa obönhörligt vita väggar som betraktar kärlekslycka och sammanbrott – varför vita?

»Om man gör rummets väggfärg vit /.../ så stiger belysningen inne i rummet tio gånger«, skrev Gregor Paulsson i skriften *Hur Bo?* 1934 och radade med tidens ingenjörsmässiga klarhet upp bevis för att ljusa väggar lönade sig på alla sätt: ekonomiskt, psykologiskt, hygieniskt. Paulsson (1889–1977) var länge klippan i svensk hem- och prylideoologi. Han skrev *Vackrare vardagsvara* 1919 och var generalkommissarie för Stockholmsutställningen 1930. Hans förståndiga och ännu i dag äsvärda stridsskrifter gjorde upp med den gamla stenstadens mörker och inredningspretentioner. Paulsson var funktionalist och det han yckte var fel med en krusidullig skäl eller en överlastad borgerskapsrånig var att de härmades. De ville vara finare än vad de var, försökte mitera en annan tids förnämlighet och lyx. Problemet kvarstår. Många hem med stora resurser är ett slags teaterscener, precis som på

Fredrik Wretmans buddhor från Källemo håller koll på Kungsholmen.

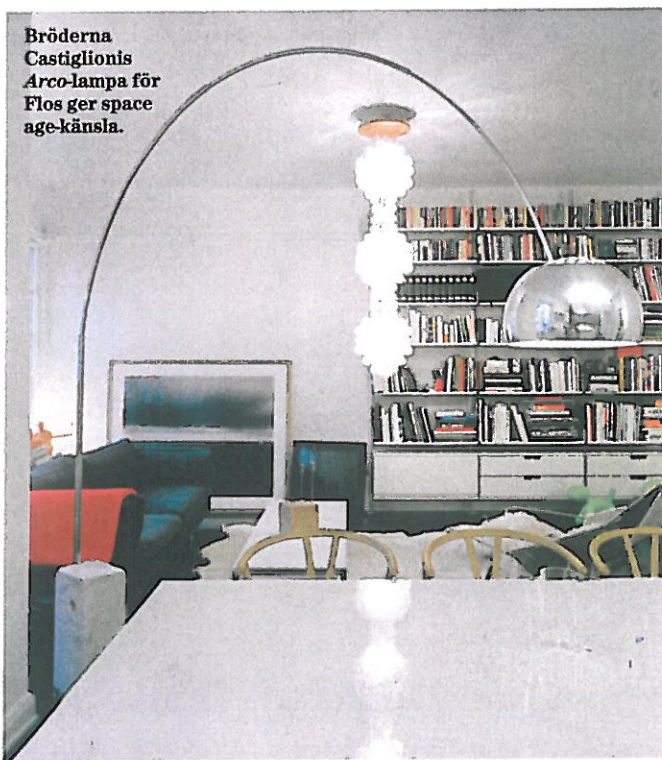

Specialritade moduler svävar i köket och gömmer fula fläkten.

Som om två rymdskepp dockar i dimman från pastakastrullerna.

Bröderna Castiglioni's Arco-lampa för Flos ger space age-känsla.

1800-talet, fast med dagens rekvisita och ideal.

Efter 70 år av praktiserad funkis, re-funkis, anti-funkis och ny-funkis måste dagens inredare tugga sig igenom massvis av olika kulturlager. De stora våningarna byggdes för familjer med tjänare. När tjänarna försvann fick man gott om plats, men lägenheterna blev labyrintiska och besvärliga och ägarna har genom åren försökt att få stil och snits p boendet. Man har slagit upp väggar, byggt toaletter, sänkt taken i gillestugenvå på 1970-talet. Det var såna projekt som arkitekterna Bolle Tham och Martin Videgård Hansson mötte i den här lägenheten från 1910-talet på Kungsholmen i Stockholm. »Det var en stökigt ombyggt planlösning kring entré, kök och förvaring när vi kom dit, så vi sökte något som var tydligt och klart. 75 procent av lägenheten funkade bra, resten gjorde vi om«, säger Bolle Tham.

Att gjuta olja på vågorna var ett gammalt trick för att mildra besvärlig sjö. Här tycks det som om arkitekterna inspirerats av knepet. Originalparketten var lappad och besvärlig och rörde till hela hemmet. Man gav därför lägenheten ett svart och blankt golv av lackbets som flyter genom rummen och håller ihop dem som en kraftfull baston. Det svarta fanns som fläckar i miljön från början: i fönsterbrädornas massiva marmor. En förvånande stor del av de gamla lägenheternas pondus sitter just i fönsterbrädorna, som är massiva stöd i den känsliga övergången mellan inne och utanför, mellan ljus och mörker. Det är ofta bra att göra så där, hitta en viktig känsla i en detalj och extrapo-

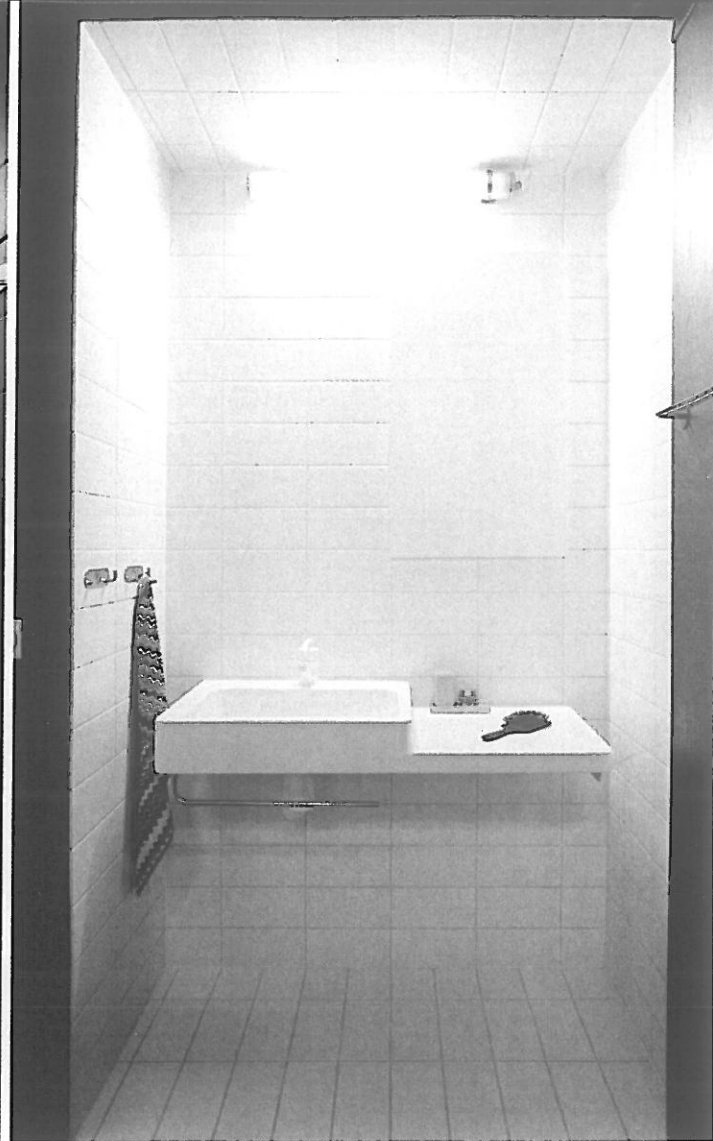
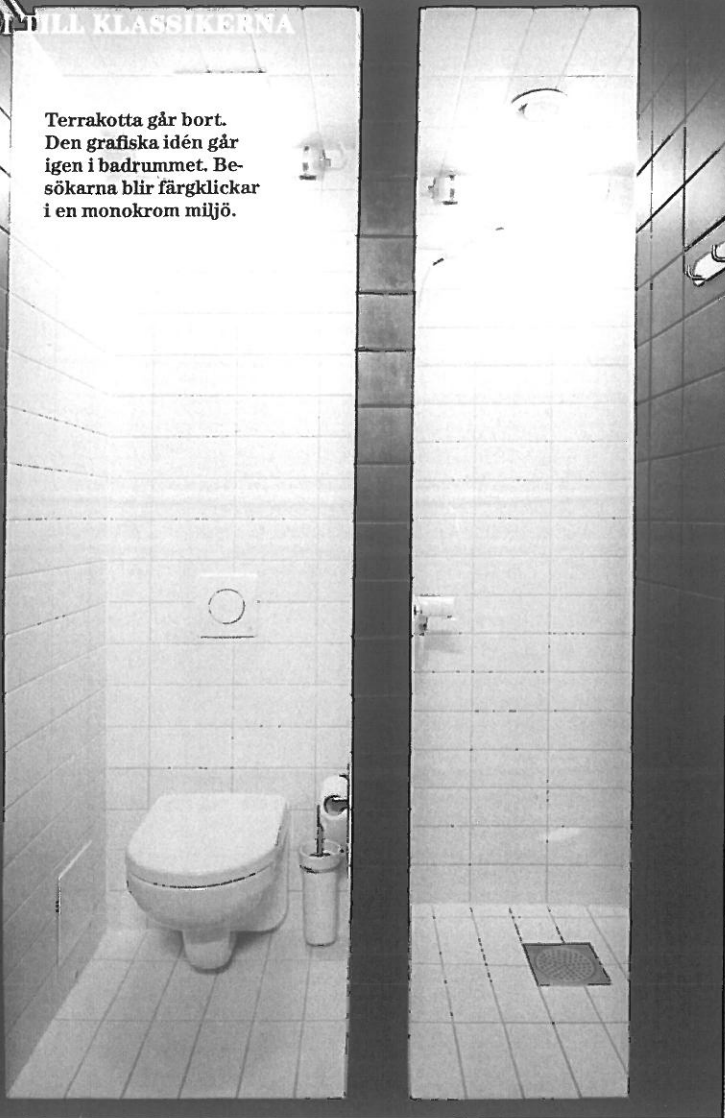

Golvet blir vägg i ett kök som en möbel. Hans Wegners *E-stol*. Poul Kjaerholm-bordet har fått en ny skiva.

Terrakotta går bort. Den grafiska idén går igen i badrummet. Besökarna blir färgklickar i en monokrom miljö.

»I ett svart hus upplevs interiören som ljusare.«

lera den. Svart har blivit något av en signalfärg för Tham Videgård Hanssons verksamhet. Deras svarta, fjälliga villa i Djursholm är ett av landets snyggaste hus och idén har fortsatt i större skala med Kalmar Konstmuseum, som nu står inför byggstart.

»Det är lustigt med det svarta, jag blir lite förvånad själv. Men det är en bra färg, den ger kontrast. I ett svart hus upplevs interiören än ljusare.«

I våningen på Kungsholmen var det svarta själva lösningen för att binda ihop hemmet. »Vi såg grunden till jättefina rum med mycket ljus och vackra fönster nästan som i en industrilokal. Vi borde inte göra så hemskt mycket här, bara en koncentrerad insats för att komma tillbaka till de rejäla rummen.«

Gregor Paulsson skulle nog ha nickat gillande. Det är klart och konsekvent.

Med den stadiga botten lagd kunde resten av lägenheten bli vit, men vit på ett vitare än vitt-sätt, ett motljusvitt som trollar bort alla lister, dörrar, dörrhåll, vinklar och värmeelement av den gamla sorten. Det är ett tonläge som arkitektbyrån etablerade med exempelvis den prisbelönta inredningen för Snowcrashs kontor och showroom 2001.

Men den nya svärtan rör sig! Den har sipprat upp på ena köksväggen över köksskåpen som blir en variant av den klassiska svarta tavlan. Här var förr en besvärlig knut av gästtoalett och garderober. Tham Videgård Hansson röjde upp och byggde två vita moduler som rymmer

allt som behövs. »En funktionell lösning från början. Vi fick vatten och avlopp åt rätt håll och sen dök tanken på ett flytande kök upp.«

Avlopp, köksfläkt och belysning doldes i två högblanka möbler, fläkten i vitlackerat stål, bänken i trä.

»Problemet med öppna kök är att det kan bli för mycket kök och stök i bostaden. Med den här lösningen framstår köket mer som en av möblerna i lägenheten«, säger Martin Videgård Hansson.

Som två rymdskepp möter de vita kuberna varann, lite svagt börjar 2001-filmmusiken, *An der schönen blauen Donau*, ljuda i bakhuvudet. En dockning i dimman från pastakastrullerna. I taket glimmar vita kakelplattor, en motsats till golvet, men med samma effekt: ett slags djup bildas.

Nå, Gregor Paulsson? Vad tycks?

Han gör tummen upp från sin himmel. Klartänkt och snyggt, inga transigheter, en uppdaterad funkis som kommer att stå sig. Och det svarta golvet är ett skönt nytt drag i ruckandet på låsta föreställningar om obligatoriskt vitt och trägol.

Inredningsprojekt är numera inte så vanliga för Tham Videgård Hansson, som den senaste tiden seglat upp som landets mest intressanta husbyggare: ett rombiskt sommarhus i skärgården och två underbara, svarta parvillor på Lidingö är i det närmaste klara. »Men får vi fria händer och folk vill pröva nåt nytt gör vi gärna såna här jobb också«, säger Bolle Tham. »Det blir kanske ett eller två om året.«

ALLTID MED SVERIGES VACKRASTE HEM

RESIDENCE

JOBBA HEMMA

25 stilsäkra tips för ett fantastiskt arbetsrum

15 SMARTA
TEKNIK-
UNDER

18 SIDOR

Nytt kök!

Allt du behöver veta
för ett snyggare köksliv

Skärgårdsvilla i ljuv frihet

Italiensk weekend – höstens vackraste äventyr

Leve klassikerna! Formfrossa i cityvåning

